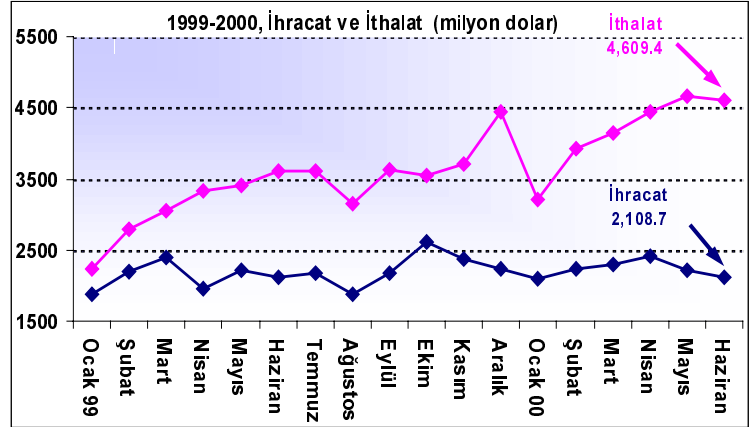

DIŞ TİCARET

31 Ağustos 2000

İhracatın artışı ithalatın gerisinde kaldı...

Haziran ayındaki ihracat, geçen sene aynı aya göre %6 düşüş kaydederek 2,109 milyon dolara geriledi. Buna karşılık, ihracat geçen senenin Ocak-Haziran dönemiyle karşılaştırıldığında %4'lük bir artış ile ihracat değeri 13,353 milyon dolara ulaştı. Diğer taraftan, ithalatın Haziran ayında geçen senenin aynı ayında, %28 artarak 4,609.4 milyon dolara yükseldiği görülmektedir. Bu yılın Ocak-Haziran döneminde ithalattaki artış, geçen senenin aynı dönemine göre %36 oldu ve yılın yılın ilk 6 ayındaki ithalat 25,024 milyon dolara ulaştı. İhracatın ithalatı karşılama oranı geçen senenin Haziran ayına göre bu yıl %22 azalma göstererek, %45.7'ye düştü.

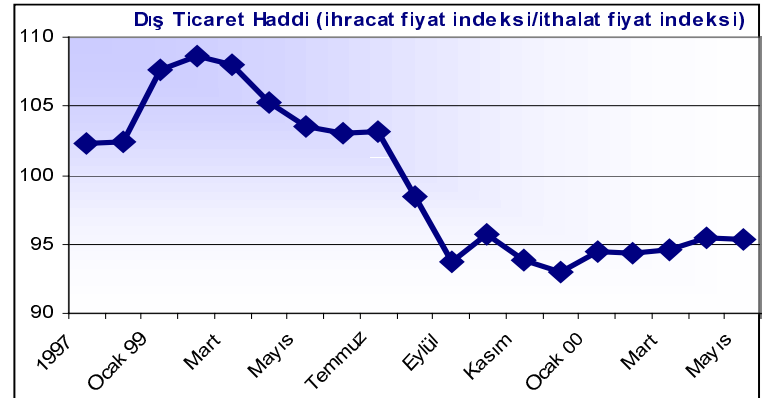
Böylece Haziran ayında, Dış ticaret açığı, geçen senenin aynı ayına göre %69 büyüyerek, 1,479 milyon dolardan 2,500.6 milyon dolara ulaştı. Ocak-Haziran dönemine bakıldığında, dış ticaret açığı geçen sene aynı dönemde 5,624 milyon dolar iken, %107,5 artarak, 11,671 milyon dolara ulaştı. Dış ticaret açığının bu kadar artmasının nedenleri ekonominin, geçen seneki durgunluğuna karşı, bu sene canlanması ve bunun ara & sermaye mallarındaki ithalatı körüklemesi ve ithalat fiyat endeksindeki artıştır. Öte yandan, faiz oranlarındaki düşüşün de etkisi ile tüketim malları ithalatı toplam ithalat içindeki ağırlığını koruyarak artış göstermektedir. 1999 yılındaki ekonomik durgunluk nedeni ile ilk altı aydaki dış ticaret açığını 1998'deki düzeyiyle karşılaştırırsak (ihr. \$13,3 milyar, iht: \$23.3 milyar, dış tic. açığı : ~\$10 milyar), artışı %17'de kaldığını görürüz.

(\$000)	İhracat	İthalat	İthalat/ihracat
Haziran 1999	2,122.324	3,601.991	%58.9
Haziran 2000	2,108.725	4,609.382	%45.7

	Miktar		Fiyat	
	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
Mayıs				
Nisan 2000'e göre	-1,7	8,4	-2,6	-2,4
Mayıs 1999'a göre	13,8	42,4	-4,8	3,4
5 aylık ort.'a göre	18,2	40,9	-6,4	5,3
12 aylık ort.'a göre	12,2	20,0	-7,7	0,5

İthalat fiyat endeksindeki ciddi artış...

1999 yılında Ocak-Mayıs döneminde ihracat fiyat endeksi 90,8 iken, bu sene aynı dönemde 86,4'e geriledi. Ocak-Mayıs döneminde ortalama miktar %18,2 artarken, fiyat endeksinin %6,4 azalması toplam ihracat gelirlerinin yeteri kadar artmasını engellemiştir. Öte yandan, İthalatta ise geçen sene Mayıs ayında 87,7 olan fiyat endeksi, bu sene Mayıs ayında, %3,4 artarak 90,7'ye yükseldi. Ocak-Mayıs döneminde ise ithalat fiyat endeksi ortalaması geçen seneye göre %5,3 artarken, miktar endeksi de %40,9 yükseliş gösterdi. Böylece, dış ticaret haddi, Ocak-Mayıs dönemi ortalama fiyat endeksleri alındığında, geçen sene Mayıs'ta 103,5 iken bu sene ihracat fiyatları ortalamasındaki durgunluktan ve artan ithalat fiyat endeksinde nedeniyle, 95,3'e geriledi.

Sanayi ve mal sınıflandırmasına göre dış ticaret...

İmalat sanayinde ihracat, bir önceki senenin Haziran ayında 1,941.1 milyon dolar iken, bu yılın 6. ayında %1,3 artış kaydederek 1,966.5 milyon dolara ulaştı. İmalat sanayinin toplam ihracat içindeki payı da geçen sene %91,5 iken, bu sene Haziran ayında %93,3'e çıktı. Buna karşılık, Tarım ve Ormanlıktaki ihracat aynı dönemlerde 146.2 milyon dolardan 108.4 milyon dolara düşerken, genel toplamdaki payı da %6.9'dan %5,1'e geriledi. İmalat sanayinde, Haziran ayı ithalatı ise, yıllık %23,5 artış göstererek, 3,828.6 milyona ulaştı. **İmalat sanayinin ithalatının toplam ithalata** oranı ise geçen sene %86 iken bu sene Haziran ayında **%83,1'e** düştü. Buna karşılık, Madencilik ve Taşocakçılığı sanayinin payı %9,5'den %12,9'a çıktı.

Haziran ayında **ara mallarda** ihracat, geçen senenin aynı ayına göre, %1,2 azalarak 901.5 milyon dolara geriledi. **Tüketim mallarında** ise, %0.2 artarak, 1,092 milyon dolara çıktı. Yine bu senenin ve geçen senenin 6. ayları karşılaştırıldığında, ara malların ithalatının, %31.3 artarak 3,044.3 milyon

İhracat	Oca.-Haz.'00	Ağırlık (%)	Oca.-Haz.'99	Ağırlık (%)
Genel Toplam	13.353.416	100	12.780.956	100
Sermaye malları	987.715	7.4	803.296	6.3
Ara malları	5.754.419	43.1	5.500.985	43
Tüketim malları	6.588.165	49.3	6.641.302	50.6
Diğerleri	23.116	0.2	15.373	0.1

dolar seviyesine yükseldiği, tüketim malları ithalatının ise %40.6'lık artışla 624.3 milyon dolara ulaştığı görülüyor. Diğer taraftan, ara malların ve tüketici mallarının ihracatında, toplam içindeki paylar geçen seneye göre kayda değer bir değişiklik yaşamazken, ithalatta ara malların ve tüketim mallarının payları, geçen sene Haziran ayına göre, bu yıl 6. ayda sırasıyla 1.6 ve 1.2 artarak %66 ve %13.5'e yükselmiştir.

Ara ve sermaye mal ithalatında yaşanan artış önümüzdeki dönemlerde üretime yansıtacaktır...

Ocak-Haziran dönemine bakıldığında, geçen sene aynı döneme göre, %4.6 artış ile ara malların ihracat değeri 5,754.4 milyon dolara, tüketim mallarının ihracat değeri ise %2 yükselerek 6,588.1 milyon dolara ulaşmıştır. İthalatta ise aynı dönemde, ara malların ithalatının %38 artarak 16,761 milyon dolar olduğu, tüketim mallarının ithalatının ise %43'lük yükseliş ile 3,223 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir. Elimizde ithal edilen **petrol ürünleri** fiyat indeksinin 6. Ayına ilişkin seviyesi yoktur. Ancak geçen senenin beş aylık dönemine göre **petrol ürünleri fiyat indeksinin**, bu yıl aynı dönemde **%119,3 artış** kaydettiği

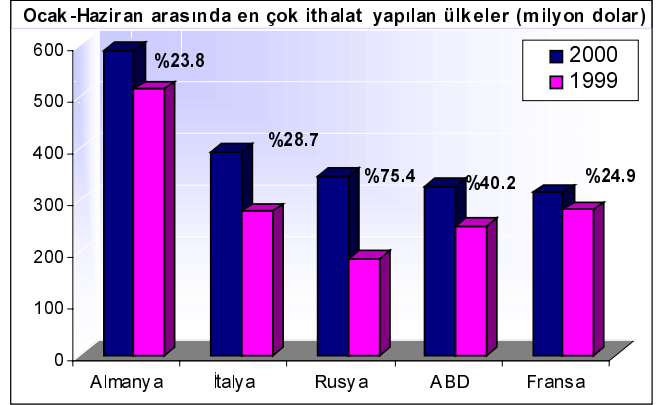
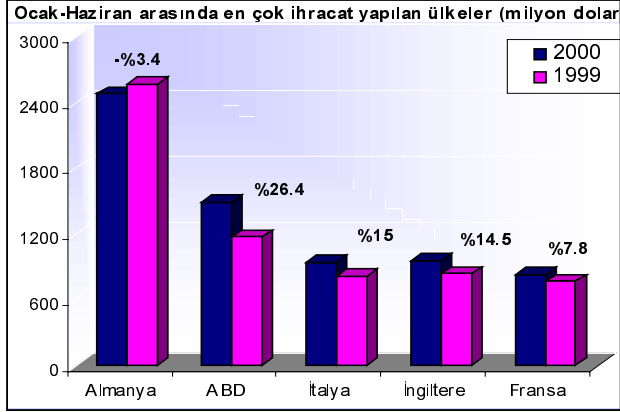
İthalat	Oca.-Haz.'00	(%) Ağırlık	Oca.-Haz.'99	(%) Ağırlık
Genel Toplam	25.024.252	100	18.405.145	100
Sermaye malları	4.935.859	19.7	3.814.016	20.7
Ara malları	16.760.802	67	12.140.425	66
Tüketim malları	3.222.753	12.9	2.259.762	12.3
Diğerleri	104.838	0.4	190.943	1

İthalat malları (Bin dolar, %)	Oca.-Haz.	1999	Oca.-Haz.	2000
Ham petrol	1,123,628	6.1	1,900,603	7.6
Mineral yakıtlar +yağlar	2,112,893	11.5	4,113,395	16.4
Kazanl.+mak.+elektrikli mak.	5,261,921	28.6	6,292,037	25.1
Kara taşıtl.	1,270,042	6.9	2,213,461	8.8
Genel toplam	18,405,145	100,0	25,024,252	100,0

bilinmektedir. Geçen senenin 6 aylık dönemiyle karşılaştırıldığında ara malları ithalatının bu yılın aynı döneminde yaşadığı ciddi artışta petrol ürünleri fiyat indeksinin de kısmen etkili olduğu düşünülmektedir. Bu arada, ithalat malların değerlerine bakıldığında, Mineral yakıtlar ve yağlar, Ham petrol, kazanlar, makinalar ve elektrikli makinalar, ve kara taşıtları en büyük ağırlıkları oluşturuyorlar.

En çok ticaret yapılan ülkeler...

OECD ülkelerine yapılan ihracat, Haziran ayında geçen sene aynı aya göre %4.6 artarak 1,485.3 milyon dolara ulaştı. OECD ülkelerine ihracatın toplam ihracata oranı ise %66.9'dan %70.4'e çıkarken, en çok ihracat 1,160 milyon dolarla OECD ülkelerine dahil olan Avrupa birliği ülkelerine yapıldı. Bu arada, OECD ülkelerinden yapılan ithalat, geçen sene aynı aya göre %16 artarak, 2,999.3 milyon dolara ulaştı, toplam içindeki payı ise %71'den %65'e düştü. Haziran ayında, en çok ihracat yapılan elli ülke sıralamasının başını Almanya çaktı, onu ABD, İtalya, İngiltere, Fransa takip etti. İthalatta ise en çok ithalat yapılan ülkeler sıralamasında başta gelen 5 ülke; Almanya, İtalya, Rusya, ABD, Fransa oldu.

Bu raporda yer alan tüm bilgi ve veriler güvenilir olduğuna inanılan, halka açık kaynaklardan alınmıştır. Raporda yer alan bilgilerin doğru ve eksiksiz olması amacıyla gereken tüm dikkat ve özen gösterilmiştir. Bu bilgilerin kullanılması sonucu doğabilecek sonuçlardan, bilgilerdeki eksiklik ya da yanlışlıktan Strateji Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu yayında yer alan görüş ve düşüncelerin Strateji Menkul Değerler A.Ş. yönetimi için hiçbir bağlayıcılığı yoktur.

Bu bilgi ve verilerin amacı, profesyonel yatırımcılara enfomasyon vermek olup, kişilerin yatırım kararlarını söz konusu bilgilere bağlı kalmadan verdikleri varsayılır. Bu nedenle, yayınlanan hiçbir görüş ya da düşünce bir yatırım önerisinde bulunma hedefi ya da adı geçen hisselerin alınıp satılması tavsiyesi niteliğinde değildir. Strateji Menkul Değerler A.Ş.'nin bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri, ortakları, hakkında rapor yazılan şirket ile danışmanlık niteliğinde zaman zaman doğrudan ya da dolaylı olarak birbir ilişkiye girmiş olabilir ya da herhangi bir hisse senedi işlemi gerçekleştirmiş olabilirler.

2000 Strateji Menkul Değerler A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Strateji Menkul Değerler'in izni alınmadan, elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt cihazı veya başka bir yöntemle, bu yayınların bir kısmı ya da tamamının kopyası çıkarılamaz, bilgisayar sistemlerine aktarılamaz.